

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 2. De Editionibus græca novi Testamenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

Vaticanæ codicē editam, solemniter approbavit, Ergo, &c.

Tertia sententia media est, quam tenet Bellarminus lib. 2. de verbo Dei cap. 6. ubi docet versionem LXX. interpretum adhuc extare, sed valde viciatam in pluribus locis: ita ut jam tutum non sit hebraicos vel Latinos textus emendare ex codicibus Græcis. Hoc autem potissimum probat, 1. ex eo quod hæc versio, cujus absolutissima fuit cum textu hebræo consonantia, ut testantur Aristæus, Philo, & alii antiquissimi scriptores fide digni, nunc pluribus locis ab hebræo dissentiat, multa non habeat quæ sunt in textu hebræo, multa habeat quæ non habet textus hebræus; quod norunt omnes utriusque linguæ, hebraicæ & Græcæ periti, & in utriusque textus lectione versati; alii verò discere possunt à Hieronymo. 2. Ex eo quod hæc versio multas habeat sententias quæ cum veritate coherere non possunt, ut ostendit inductione.

Ad 1. autem secundæ sententiæ argumentum respondetur, si Ecclesiæ Græcæ nunc putam & integram habere scripturæ interpretationem, Ecclesiā Latinā non habere, nisi valde corruptam: nam si versio LXX. interpretum, qualis nunc extat, pura & integra est, paucis exceptis, quæ parvis sunt momenti, textus hebræus corruptissimus est, & ita corruptissima est vulgata nostra editio, quæ, excepto Platerio, cum hebræo magis convenit, quam cum Græco. Videant igitur, utrum malint apud Ecclesiā Græcā, quæ tota ferè in schisma & hæresim prolapsa est, an apud Ecclesiā Latinā quæ apud se habet summum Pontificem, & longè maxima pars est veræ Ecclesiæ, esse putam & integram scripturæ sacre interpretationem?

Præterea, cum illo Ecclesiæ Græcæ in versione LXX. interpretum servanda studio, hæc versio etiam in rebus magni momenti depravata fuit primis Ecclesiæ sæculis, ut constat ex Justino martyre, & ex eo quod tunc sæpius emendata fuit: non enim emendatione indiget, nisi quod depravatum est. Item ad nique Hieronymi arātem pervenire non potuit, nisi corrupta, violata, lacerata, inverba, ut testatur ipse Hieronymus; quis scit illam pristinæ puritati & integritati restitutam esse? Quis credet illam ab eo tempore per mille & trecentos annos puram & integram permanere potuisse, quantacumque in ea servanda Ecclesiæ Græcæ cura fuisse supponatur?

Ad secundum argumentum responderetur, falsum esse, quod Sixtus V. hanc versionem ut puram & integram sanctione sua approbavit: solum enim editionem Cardinalis Carafæ curā factam approbavit, ut utilem ad Latinæ vulgatæ editionis & veterum Patrum intelligentiam, simulque prohibuit, ne quis privata auctoritate eam ulterius annos puram & integram permanere potuisse, quantacumque in ea servanda Ecclesiæ Græcæ cura fuisse supponatur?

Veritas hujus nostræ responsionis confirmatur ex dedicatoria Cardinalis Carafæ ad Sixtum V. epistola, in qua editionem promittit, non quæ pura sit & integra LXX. seniorum interpretatio, sed solum quæ ad Septuaginta interpretationem, si non toto libro, majori certe ex parte, quam proximè accedat. Talis autem editio potest adhuc à puritate & integritate versionis LXX. interpretum multum abesse; neque eam approbare Sixtus V. dici potest, nisi ut ad Septuaginta interpretationem juxta correctorum judicium, si non toto libro, majori certe ex parte quam proximè accedentem, atque hoc pacto ad intelligentiam vulgatæ nostræ editionis Latinæ & veterum sanctorum Patrum utilem futuram.

Quæritur 7. quo primùm sermone conscripti fuerint libri deuterocanonici veteris testamenti.

R. 1. Probabile est Ecclesiasticum hebraico, & librum Sapientiæ Græco sermone à scriptore sacro conscriptos fuisse: de illis enim sic loquitur Hieronymus præfat. in libros Salomonis: *Fertur & Panaretos Jesu filii Sirach liber, & alius pseudepigraphus, qui Sapientia Salomonis inscribitur. Quorum priorem hebraicum reperi. . . secundus apud hebræos nusquam est, quin & ipse stylus Græcam eloquentiam redolet.* 2. Libri Tobie & Judith conscripti fuerunt Caldæo sermone, ut expressè Hieronymus affirmat de primo in sua præfat. in librum Tobie, & de secundo in præfat. in librum Judith. 3. Probabile est librum primū Machabæorum conscriptum fuisse hebraicè; secundus verò Græcè conscriptus fuit: de utroque enim sic loquitur Hieronymus in Prologo Galeato: *Machabæorum primū librum hebraicum reperi. Secundus Græcus est, quod ex ipsa quoque phrasi probari potest.*

ARTICULUS III.

De Editione Græca novi Testamenti.

Quæritur 1. qua lingua libri novi Testamenti à suis authoribus conscripti fuerint?

R. 1. Matthæus Apostolus hebraicè composuit Evangelium suum pro Hebræis, ut tradit S. Irenæus lib. 3. adversus hæreses c. 1. *Matthæus, inquit, in Hebræis ipsorum lingua scripturam edidit Evangelii, cum Petrus & Paulus Romæ evangelizarent, & fundarent Ecclesiā.* Et post eum Hieronymus in catal. script. eccl. in Matthæo, ubi hæc habet: *Matthæus qui & Levi ex Publicano Apostolus, primus in Judea propter eos qui ex circumcisione crediderant, Evangelium Christi hebraicis litteris verbisque composuit, quod quis postea in Græcum transfulerit, non satis certum est.* Translatum fuisse à Jacobo Apostolo qui frater Domini dictus, & primus Hierosolymorum Episcopus ab Apostolis constitutus, dicitur in synopsi Athanasiana.

2. Reliquas novi Testamenti partes ab Apostolis Evangelistis quorum nomina in fronte gerunt, Græco sermone conscriptas fuisse exploratum est, exceptis tamen Evangelio Marci, & Epistola ad Hebræos. Nam 1. aliquo moderni scripserunt Evangelium Marci à Marco primū Romæ scriptum esse Latino sermone, & postea ab eodem Aquilejæ in Græcum esse translatum. 2. Epistolam ad Hebræos hebraicè à Paulo scriptam fuisse, ut probabilius, insinuat Hieronymus in catal. in Paulo: *Scripserat autem, inquit, ut Hebræus Hebræis hebraicè, id est, suo eloquio disertissimè, ut ea quæ eloquenter scripta fuerant in hebræo, eloquentius verterentur in Græcum, & hanc causam esse quod à cæteris Pauli Epistolis discrepare videatur.*

Quæritur 2. utrum editio Græca novi Testamenti sit pura & integra.

R. Non est omnino pura, sed in eam errores aliqui saltem librorum negligentia irreperunt: ita ut tutum non sit semper Latina ex Græcis corrigere. Ita tenet Bellarminus lib. 2. de verbo Dei cap. 7. & aliquot exemplorum inductione probat. Addit plurimis Græcis codicibus multas veræ scripturæ partes deesse, ut initium capitis 8. Evangelii Joannis, ultimum caput Marci, versiculum 7. cap. 5. Epist. 1. Joannis, *Tres sunt qui testimonium dant in Cælo, Pater, Verbum & Spiritus sanctus.* Item quadam esse in omnibus codicibus Græcis, quæ non sunt partes veræ scripturæ; ut illud, *Quia nunc est regnum & potentia, & gloria in sæcula*, quod additur orationi Dominicæ Marth. cap. 6.

ARTICULUS IV.

De Latinis Editionibus Scripture sacre, & Vulgatæ nostræ auctore.

Quæritur 1. quot olim fuerint Latinæ editiones scripturæ sacre.

R. Ver-